

**Avalent>Kohtuasja algatamine>Euroopa justiitsatlas tsiviilasjades>Ümbersõnastatud Brüssel I määrus
Ümbersõnastatud Brüssel I määrus**

Horvaatia

Artikli 65 lõige 3 – Teave selle kohta, kuidas teha siseriikliku õiguse kohaselt kindlaks määruse artikli 65 lõikes 2 nimetatud kohtuotsuste mõju

Kolmandat isikut, kes ei ole vaidluse pool, teavitatakse kohtumenetlusest, kui vastuvõetud kohtuotsusel võib olla tema jaoks kaudne õiguslik mõju. Kui hagejal või kostjal on kohustus algatatud kohtuasjast teavitada kolmandat isikut, et saavutada teatav tsiviilõiguslik toime, võib ta seda teha igal ajal enne menetluses lõpliku otsuse tegemist, esitades avalduse tsiviilkohtu kaudu ja märkides menetluse põhjuse ja seisu. Pool, kes on saatnud kolmandale isikule kohtuasja kohta teate, ei või kasutada seda asjaolu selleks, et nõuda menetluse peatamist, tähtaegade pikendamist või istungi edasilükkamist.

Kolmas isik, kel on õiguslik huvi selle suhtes, et vaidlus lahendataks ühe poole kasuks, võib selle poolega ühineda, kuid ei ole kohustatud seda tegema. Kui see kolmas isik otsustab menetlusse astuda, esitab ta menetlusse astumise avalduse kas istungil või mõlemale poolele edastatava kirjaliku dokumendina. Menetlusse astuvast kolmandast isikust ei saa menetluse poolt, kuid ta omandab menetlusse astuja staatuse, kes peab nõustuma kohtuasja seisuga menetlusse astumise ajal; menetlusse astuja tegevus ei tohi olla vastuolus selle poole omaga, kellega ta ühineb.

Horvaatia õiguse kohaselt jagunevad menetlusse astujad kolmeks: iseseisva nõudeta kolmas isik, iseseisva nõudega kolmas isik, kes astub menetlusse kohtuasja ühel poolel kaaskostja või kaashagejana (kohtuotsusel on sama õigusemõju kolmandale isikule kui menetluse poolele), ja *sui generis* kolmas isik (riigiprokuröri ja sotsiaalteenuste keskuse menetlusse astumine). Kui menetlusse astuja liiki ei ole märgitud, eeldatakse, et tegemist on iseseisva nõudeta kolmanda isikuga.

Lõplikul otsusel kohtuasjas, millest kolmandat isikut teavitati või milles ta osales menetlusse astujana, on selle kolmanda isiku jaoks konkreetne õiguslik tagajärg, mida tavaliselt nimetatakse menetlusse astumisest tulenevaks tagajärjeks (*hr intervencijski efekt*), mida kolmas isik saab vältida, esitades vastuväite (*ld exceptio male gestis vel conducti processus*). Ehk kui algatatakse uus kohtuasi kolmanda isiku vastu, kellele kohtuasjast teatati või kes osales asjaomases vaidluses, ei ole sellel kolmandal isikul võimalust väita uues kohtuasjas – kui arutatakse tema vaidlust poolega, kellega ta ühines eelmises kohtuasjas –, et nimetatud menetluses kohtule esitatud vaidlust ei lahendatud nõuetekohaselt. Lõpliku otsuse mõju ei ole menetlusse astujale siiski absoluutne.

Niisiis, kui pool tegi menetlustoiminguid, teades, et need halvendavad tema seisundit menetluses, või kui ta jättis menetlustoimingud tegemata, teades, et tema käsutuses olevate väidete alusel võivad need tema seisundit menetluses parandada, või kui ta tühistas enda poolel menetlusse astuja tehtud menetlustoiminguid, mis tõenäoliselt oleksid olnud soodsad, või tegi nendega vastuolus olevaid toiminguid, siis sellisel juhul on võimalik vaidlustada selle poole, kellega menetlusse astuja ühines, ja tema vastaspoole vahelises eelnevas vaidluses tehtud lõpliku lahendi menetlusse astumisest tulenevat tagajärge osas, mis puudutab menetlusse astujat varasemas menetluses.

Eeldatakse, et menetlusse astujal võimaldati teha kohtuasjas toiminguid, mis tõenäoliselt aitasid kaasa vaidluse positiivsele lahendamisele, kui seoses varasema menetlusse astuja esitatud vastuväidete alusel ei otsustatud teisiti.

Teatel on tsiviilõiguse kohaselt menetluslik tähendus. Teate esitanud pool võib järgnevas kohtuasjas kolmanda isiku vastu, kellele teade esitati, tugineda lõpliku otsuse nn menetlusse astumisest tulenevale tagajärjele, olenemata sellest, kas kolmas isik ühines kohtuasjaga menetlusse astujana (näiteks kui õigusrikkuga ei osalenud kannatanu ja kindlustusandja vahelises kohtuasjas menetlusse astujana, kuigi kindlustusandja palus tal seda teha, ei või ta võimalikus tagasinõudemenetluses, mille kindlustusandja on tema vastu algatanud, esitada vastuväiteid, mida tal oli võimalik esitada kindlustusandja ja kannatanu vahelises kohtuasjas). Teade on oluline ka aegumistähtaegade katkestamise, tähtaegade edasilükkamise ja tootevastutusega seotud nõuete esitamise seisukohast puudusega toote korral.

Asjaolu, et kolmandale isikule on kohtuasjast teatatud, ei mõjuta suhet selle kolmanda isiku ja selle poole vastaspoole vahel, kellega menetlusse astuja ühines, välja arvatud juhul, kui kolmas isik on otsustanud ühineda kohtuasjaga menetlusse astujana.

Artikkel 74 – Täitmist käsitlevate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kirjeldus

Horvaatia Vabariigis reguleerib täitemenetlust täiteseadus (*Ovršni zakon*, edaspidi „OZ“) (*Narodne novine* (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) numbrid 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 ja 73/17).

Seaduses on sätestatud menetlus, mille alusel kohtud täidavad nõudeid täitedokumentide alusel (täitemenetlus (*ovršni postupak*)). Täitemenetluses osaleb finantsamet (*Financijska agencija*, edaspidi „FINA“) – juriidiline isik, kes tegeleb täitmisega vastavalt OZile ja seadusele, milles käsitletakse rahaliste vahenditega seotud täitmist, samuti osalevad tööandjad, Horvaatia pensionikindlustusamet ja muud seadusega ette nähtud organid.

Täitmise korraldamise pädevus on esimese astme kohtutel (*općinski sudovi*), välja arvatud juhul, kui see küsimus on tehtud sõnaselgelt ülesandeks teisele kohtule, organile või isikule. Täitekorralduse andmise pädevusega kohtutel on ka õigus käsitleda edasikaebusi, mis on esitatud täitekorralduste või muude otsuste suhtes, mille nad tegid seoses täitmisavaldusega. OZis sätestatud territoriaalse pädevuse puhul on tegemist ainupädevusega (nt territoriaalne pädevus otsuse tegemiseks kinnisvaraga seotud täitmisavalduse kohta ja täitmine kuulub selle kohtu pädevusse, kelle piirkonnas kinnisvara asub).

Esimese ja teise astme täitemenetlust toimetab ja vastavad otsused teeb üks kohtunik, välja arvatud juhul, kui OZis on ette nähtud, et menetlust toimetab ja vastavad otsused teeb notar.

Menetluse algatab sissenõudja, kes esitab täitedokumentil põhineva täitmisavalduse pädevale kohtule. Erandiga sellest reeglist on tegemist siis, kui sissenõudja esitab FINAle avalduse koos täitedokumentidega otse sissenõudmiseks (nt lõpliku kohtulahendi). See on lubatud ainult täitmise korral, mis on seotud sissenõudja rahalise nõudega (rahalise nõude otsene sissenõudmine). Sellisel juhul saadab FINA täiteotsuse vastuvõtmise asemel sissenõudja avalduse koopia koos kogu teabega võlgnikule.

Täitmise ese on vallasvara ja õigused, mille suhtes saab seaduse alusel nõuet selle täitmise eesmärgil sundtäita. Täitevahenditeks on täitetoimingud, tagamismeetmed või toimingute ja meetmete süsteem, millega nõue kooskõlas seadusega sundtäidetakse või tagatakse.

Kohus annab korralduse täitmiseks täitmisavalduses märgitud vahenditega ja seal nimetatud esemete suhtes. Kui täitmiseks esitatakse mitu vahendit või mitu eset, piirab kohus täitmise võlgniku taotlusel ainult teatavate vahendite või esemetega, kui nendest piisab nõude täitmiseks.

Küsimust, kas vallasasi või õigus võib olla täitmise ese või kas täitmine teatava vallasasja või õiguse suhtes on piiratud, käsitletakse asjaolude valguses, mis esinesid täitmisavalduse esitamise ajal.

OZI artiklis 212 on sätestatud konkreetsed täitmise reeglid seoses rahaliste vahenditega, millele täitmine ei laiene, või seoses rahaliste vahenditega, mille puhul täitmine on piiratud, ning OZI artiklites 241 ja 242 on sätestatud konkreetsed täitmise erandite ja piirangute reeglid seoses juriidiliste isikute varaga.

Üks täitemenetluse aluspõhimõtetest on see, et kui kohus tegeleb täitmise või tagamismeetmetega, on ta kohustatud arvesse võtma võlgniku väärikust ja tagama, et täitmise kahjulik mõju võlgnikule on võimalikult väike.

Esimese astme otsuse suhtes võib esitada edasikaebuse, kui OZis ei ole sätestatud teisiti. Lubatav edasikaebus, mis on õigeaegselt esitatud täitedokumendi alusel täidetava kohtuotsuse vastu, ei lükka täitmist edasi. Edasikaebus tuleb esitada kaheksa päeva jooksul alates esimese astme otsuse kätetoimetamise kuupäevast, kui OZis ei ole teisiti ette nähtud, või kolme päeva jooksul, kui on tegemist vekslid või tšekke puudutavate vaidlustega.

Kõik lõpliku kohtulahendi, muu päeva avalik-õigusliku asutuse otsuse, kohtus või muus päevas asutuses sõlmitud kokkuleppe või notariaalakti alusel rahuldatud nõuded aeguvad 10 aasta möödudes, kaasa arvatud need, mille puhul on seaduses muudel asjaoludel ette nähtud lühem aegumistähtaeg. Nõuded, mida ei ole rahuldatud lõpliku kohtulahendi, muu päeva avalik-õigusliku asutuse otsuse, kohtus või muus päevas asutuses sõlmitud kokkuleppe või notariaalakti alusel, aeguvad viie aasta pärast, välja arvatud juhul, kui seaduses on ette nähtud erinev periood.

Kolmeaastast aegumistähtaega alates kuupäevast, mil makse muutub sissenõutavaks, kohaldatakse perioodiliste maksenõuete suhtes, mis kuuluvad tasumisele igal aastal või lühemate ajavahemike järel, olenemata sellest, kas need on korduvad kõrvalnõuded, nt intressinõuded, või õiguse endaga seotud korduvad nõuded, nt elatisnõuded. Sama kehtib annuiteetide suhtes, mille puhul põhisumma ja intress makstakse võrdsetes osades, eelnevalt kindlaksmääratud perioodiliselt makstavate summade, kuid mitte osamaksetena tagasimaksmise või muude osalise täitmise juhtumite suhtes. Perioodiliste nõuete aluseks olev õigus aegub viie aasta möödudes kuupäevast, mil kõige vanem täitmata nõue muutub sissenõutavaks. Seadusjärgse elatise nõue ei saa aeguda.

Vastastikused nõuded, mis tulenevad kaupade ja teenuste ostumüügiga seotud ärilepingutest, st kaupleja ja avalik-õigusliku asutuse vahelised lepingud kaupade ja teenuste ostu-müügi kohta ning nõuded nende lepingute alusel tekkinud kulude hüvitamiseks, aeguvad kolme aasta möödudes. Aegumistähtaeg kulgeb kaupade müügi, tööde tegemise või teenuse osutamise korral eraldi. Üüri-/rendilepingust tulenevad nõuded, ükskõik kas tegemist on korduva kohustuse või ühekordselt makstava summaga, aeguvad kolme aasta möödudes. Kahjuhüvitisnõuded aeguvad kolm aastat pärast seda, kui kannatanu sai teada kahjust ja kahju põhjustanud isikust. Igal juhul aeguvad sellised nõuded viis aastat pärast kahju tekkimist. Kui kahju põhjustati kriminaalkuriteoga ja kriminaaluurimiseks on ette nähtud pikem aegumistähtaeg, aegub kahjuhüvitisnõue vastutava isiku vastu kriminaaluurimise aegumistähtaaja lõppedes. Nõuded, mis on seotud elektri, soojuse, gaasi ja veega varustamise, korstnapühkimise ja koristusteenustega, aeguvad ühe aasta möödudes, kui teenust osutati kodumajapidamise, raadio- ja/või telejaama vajaduste rahuldamiseks seoses raadiovastuvõtja ja teleri kasutamisega. Ühe aasta möödudes aeguvad ka posti-, telegraafi- ja telefoniteenustega seotud nõuded telefonide ja kirjakestide kasutamise puhul, muud sellest teenusest tulenevad nõuded, mis on seotud iga kolme kuu järel või sagedamini tasumisele kuuluvate summadega, ja ajakirjanduse tellimustega seotud nõuded, mille aegumistähtaega arvestatakse alates asjaomase väljaande tellimisperioodi lõpust.

Elukindlustuslepingust tulenevad kindlustusvõtja või kolmanda isiku nõuded aeguvad viie aasta möödudes ja muudest kindlustuslepingutest tulenevad nõuded kolme aasta möödudes alates esimesest päevast pärast selle kalendriaasta lõppu, kui nõue tekkis. Kindlustuslepingust tulenevad kindlustusandja nõuded aeguvad kolme aasta möödudes. Nõude, mille kindlustusandja võib esitada kolmanda isiku vastu, kes vastutab riski realiseerumise eest, aegumistähtaeg hakkab kulgema ja lõpeb samal ajal kui kindlustatud isiku nõue kolmanda isiku vastu.

Artikli 75 punkt a – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada taotlus artikli 36 lõike 2, artikli 45 lõike 4 ja artikli 47 lõike 1 kohaselt

Horvaatia Vabariigis esitatakse avaldused tsiviilasjades pädevatele esimese astme kohtutele ja kaubandusajades pädevatele kaubanduskohtutele.

Kõik esimese astme kohtud on pädevad tegema otsuseid välisriikide kohtute otsuste tunnustamise ja täitmise kohta.

Artikli 75 punkt b – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada kohtuotsuse täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebus artikli 49 lõike 2 kohaselt

Horvaatia Vabariigis tuleb tsiviilasjades esitada edasikaebus täitmisest keeldumise taotluse kohta tehtud otsuse suhtes päeva esimese astme kohtu kaudu maakonna kohtule ja kaubandusajades päeva kaubanduskohtu kaudu kõrgemale kaubanduskohtule.

Klõpsake allpool esitatud lingil, et näha kõiki selle artikliga seotud pädevaid asutusi.

Riik: Horvaatia

Õiguslik vahend: Brussels I recast

Pädevuse liik: Hagisid menetlevad kohtud

Leiti rohkem kui üks kohus/asutus, mis on teie poolt esitatud teabe alusel pädev asjaomase õigusliku vahendi puhul. Allpool on esitatud loetelu:

Općinski građanski sud u Zagrebu

Općinski sud u Bjelovaru

Općinski sud u Crikvenici

Općinski sud u Dubrovniku

Općinski sud u Gospiću

Općinski sud u Karlovcu

Općinski sud u Koprivnici

Općinski sud u Kutini

Općinski sud u Makarskoj

Općinski sud u Metkoviću

Općinski sud u Novom Zagrebu

Općinski sud u Osijeku

Općinski sud u Pazinu

Općinski sud u Puli-Pola

Općinski sud u Rijeci

Općinski sud u Sesvetama

Općinski sud u Sisku

Općinski sud u Slavonskom Brodu

Općinski sud u Splitu

Općinski sud u Varaždinu

Općinski sud u Velikoj Gorici

Općinski sud u Vinkovcima

Općinski sud u Virovitici

Općinski sud u Vukovaru

Općinski sud u Zadru

Općinski sud u Zlataru
Općinski sud u Čakovcu
Općinski sud u Đakovu
Općinski sud u Šibeniku
Trgovački sud u Bjelovaru
Trgovački sud u Dubrovniku
Trgovački sud u Osijeku
Trgovački sud u Pazinu
Trgovački sud u Rijeci
Trgovački sud u Splitu
Trgovački sud u Varaždinu
Trgovački sud u Zadru
Trgovački sud u Zagrebu

Riik: Horvaatia

Õiguslik vahend: Brussels I recast

Pädevuse liik: Apellatsioonikohtud

Maakohtud (županijski sudovi) võtavad vastu otsuseid munitsipaalkohtu otsuste peale esitatud apellatsioonide kohta, kuid kaubanduskohtu otsuste peale esitatud apellatsioone vaatab läbi Horvaatia Vabariigi Kõrgem Kaubanduskohus (Visoki trgovački sud Republike Hrvatske). Otsuse peale saab apellatsiooni esitada sellele esimese astme kohtule, kes otsuse tegi (munitsipaal- või kaubanduskohus, nagu kirjeldatud allpool).

Leiti rohkem kui üks kohus/asutus, mis on teie poolt esitatud teabe alusel pädev asjaomase õigusliku vahendi puhul. Allpool on esitatud loetelu:

Općinski građanski sud u Zagrebu

Općinski sud u Bjelovaru
Općinski sud u Crikvenici
Općinski sud u Dubrovniku
Općinski sud u Gospiću
Općinski sud u Karlovcu
Općinski sud u Koprivnici
Općinski sud u Kutini
Općinski sud u Makarskoj
Općinski sud u Metkoviću
Općinski sud u Novom Zagrebu
Općinski sud u Osijeku
Općinski sud u Pazinu
Općinski sud u Požeги
Općinski sud u Puli-Pola
Općinski sud u Rijeci
Općinski sud u Sesvetama
Općinski sud u Sisku
Općinski sud u Slavonskom Brodu
Općinski sud u Splitu
Općinski sud u Varaždinu
Općinski sud u Velikoj Gorici
Općinski sud u Vinkovcima
Općinski sud u Virovitici
Općinski sud u Vukovaru
Općinski sud u Zlataru
Općinski sud u Čakovcu
Općinski sud u Đakovu
Općinski sud u Šibeniku
Trgovački sud u Bjelovaru
Trgovački sud u Dubrovniku
Trgovački sud u Osijeku
Trgovački sud u Pazinu
Trgovački sud u Rijeci
Trgovački sud u Splitu
Trgovački sud u Varaždinu
Trgovački sud u Zadru
Trgovački sud u Zagrebu

Artikli 75 punkt c – Nende kohtute nimed ja kontaktandmed, kellele tuleb esitada edasikaebused artikli 50 kohaselt

Kohaldatava riikliku õiguse kohaselt puuduvad kohtud, kellele saaks esitada täiendava edasikaebuse.

Artikli 75 punkt d – Keeled, mida aktsepteeritakse kohtuotsuseid käsitlevate tunnistuste, ametlike dokumentide ja kohtulike kokkulepete tõlkimiseks

Ei kohaldata.

Artikli 76 lõike 1 punkt a – Määruse artikli 5 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 2 osutatud kohtualluvuse eeskirjad

Mis puudutab kohtualluvust tsiviil- ja kaubandusajades, on rahvusvahelise eraõiguse seaduse (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu; Narodne novine* (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 101/17, mis on olnud jõus alates 29. jaanuarist 2019) artiklis 46 selgitatud, et Horvaatia kohtud on pädevad juhul, kui kohtuvaidlus hõlmab rahvusvahelist aspekti. Selles sättes on sõnaselgelt öeldud, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012)

kohaldatakse kõnealuse määruse kohaldamisalas, ning selle kohaldamist on laiendatud ka olukordadele, mis hõlmavad kolmandate riikide kodanikke. Nimetatud artikli lõike 3 alusel on võimalik otsustada, et pädev on kolmanda riigi kohus, välja arvatud juhul, kui mõnel Horvaatia või Euroopa Liidu liikmesriigi kohtul on asjas ainupädevus.

Artikli 76 lõike 1 punkt b – Määruse artiklis 65 osutatud sätted kolmanda isiku kaasamise kohta

Horvaatia Vabariigis reguleeritakse kolmanda isiku kaasamise teadet tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zakon o parničnom postupku*) artikliga 211.

Artikli 76 lõike 1 punkt c – Määruse artiklis 69 osutatud konventsioonid

Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Bulgaaria Rahvavabariigi vaheline 23. märtsi 1956. aasta kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta;

Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi vaheline 20. jaanuari 1964. aasta leping õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades;

Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline 18. mai 1971. aasta konventsioon kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades;

Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Kreeka Kuningriigi vaheline 18. juuni 1959. aasta kokkulepe kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline 7. märtsi 1968. aasta leping vastastikuse õigusabi kohta;

Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline 6. veebruari 1960. aasta konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

Rumeenia Rahvavabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi vaheline 18. oktoobri 1960. aasta leping õigusabi kohta;

3. detsembril 1960 Roomas allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline konventsioon vastastikuse õiguslase koostöö kohta tsiviil- ja haldusajades;

16. detsembril 1954 Viinis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping vastastikuse õiguslase koostöö kohta;

Horvaatia Vabariigi ja Sloveenia Vabariigi vaheline 7. veebruari 1994. aasta leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades.

Viimati uuendatud: 15/08/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.